

Met ingang van 1 april en 1 mei 2025 worden er geen jeugdigen meer geplaatst op iHub 't Anker en iHub Bergse Bos. Een verandering in het jeugdzorglandschap in de regio Zuid-West die met veel zorg tegemoet werd gezien. Naast de beoogde daling van het aantal plekken signaleert de PCZW de volgende ontwikkelingen:

aanmeldingen

In vergelijking met het eerste halfjaar van 2024 valt de lichte stijging van het aantal aanmeldingen op. Gedurende de tweede helft van 2025 zal gevolgd worden hoe dit zich verder ontwikkelt, mede in het licht dat er niet meer op iHub 't Anker geplaatst wordt.

Met name in april overtrof het aantal aanmeldingen het aantal beschikbare plekken en werd er een plaatsingslijst gehanteerd. Bij 2 aanmeldingen waren de aanmelders van mening dat de jeugdige meteen geplaatst moest worden i.v.m. veiligheid. Een jeugdige werd 6 weken na aanmelding geplaatst, op het moment dat zij was gevonden (meiden specifieke problematiek). Een andere jeugdige werd niet geplaatst vanwege HFP-problematiek, omdat binnen en buiten de regio geen passende plek geboden kon worden. Voor de overige aanmeldingen – met name spoedmachtigingen waarbij het streven is om binnen 24 uur te plaatsen - die niet meteen geplaatst konden worden, werd een andere oplossing ter overbrugging gevonden.

Vanaf 1 april werden bij de PCZW geen jeugdigen (behalve de hierboven genoemde HFP jeugdige) aangemeld, die niet geplaatst konden worden vanwege HFP-problematiek, voorheen op Zikos of de individuele behandelafdeling werden geplaatst. Het is voor de PCZW onbekend voor welke oplossingen er wel wordt gekozen.

De PCZW signaleert dat het al dan niet beschikbaar zijn van (passende) plekken in de JZ+, een rol speelt bij het maken van de afweging om een (spoed)machtiging gesloten jeugdhulp te verzoeken. Op het moment dat dat er geen beschikbare capaciteit is, wordt voor een aantal mogelijke aanmeldingen afgezien om een

(spoed)machtiging te verzoeken. Bovendien wordt voor een aantal van deze mogelijke aanmeldingen helemaal afgezien om een verzoek te doen; ook geen regulier verzoek, eventueel met voorrang op zitting of op een later moment, wanneer er wel plek is. In het geval er wel beschikbare capaciteit is, lijkt er minder snel afgezien te worden om een (spoed) machtiging te verzoeken.

heraanmeldingen

Uit de cijfermatige analyse komt naar voren dat het aantal heraanmeldingen blijft toenemen: in het eerste half jaar van 2025 zijn dit er 29. Nadere analyse schept een diffuus beeld waardoor conclusies moeilijk vallen te trekken. Een paar opvallende cijfers:

- 19 heraanmeldingen betreffen jeugdigen die voor de 2e keer worden aangemeld. De overige heraanmeldingen (10) drie keer of meer.
- 10 jeugdigen worden heraangemeld vanuit de open residentiele zorg.
- 4 jeugdigen worden heraangemeld vanuit de JJI (2) of gesloten GGZ (2).
- 8 heraanmeldingen betreffen jeugdigen die zijn weggelopen (en niet binnen 14 dagen zijn teruggekeerd waardoor de plek vervalt). Deze 8 jeugdigen worden na verloop van tijd heraan gemeld, terwijl ze op dat moment thuis of open residentieel verblijven.
- Nadat een jeugdige is uitgeschreven omdat hij/zij onttrokken is, wordt regelmatig gekozen om bij heraanmelding te kiezen voor heraanmelding en niet aan te sluiten bij de uitschrijving heraanmelding na onttrekking.

afname aanmeldingen met spoedmachtigingen

Een opvallende ontwikkeling is de afname van de aanmeldingen met een spoedmachtiging tot 56% en – een daarmee samenhangende stijging – van de reguliere machtiging tot 44%. Een mogelijke verklaring kan gezocht worden dat door capaciteitsgebrek gekozen wordt om een reguliere machtiging gesloten jeugdhulp met voorrang op zitting (binnen 14 dagen) i.p.v. een spoedmachtiging te verzoeken.

soort aanmeldingen

In de regio wordt binnen de JeugdzorgPlus een onderscheid gemaakt tussen heterogene groepen (Schakenbosch en de groep Zeus (Rijnhove) en homogene groepen (meiden specifieke problematiek op Hestia). Een verschuiving die zich al gedurende een langere periode voordoet is de toename van aanmeldingen van meisjes (56%) ten opzichte van jongens (44%). Omdat de meeste hybride groepen in de JeugdzorgPlus heterogeen zijn samengesteld, is het niet de verwachting dat deze ontwikkeling voor problemen zorgt in de toeleiding naar plaatsing

Een ander onderscheid dat wordt gemaakt is het onderscheid tussen groepen voor jeugdigen met een lage/laag gemiddelde en jeugdigen met gemiddelde intelligentie. Door de opnamestop van 't Anker is met name het aantal plekken voor jeugdigen met een gemiddelde intelligentie afgenomen. De plaatsingslijst die in april is ingesteld was met name doordat er een gebrek aan capaciteit voor deze jeugdigen was. De verdeling van hybride groepen voor jeugdigen met een lage/laag gemiddelde intelligentie en een gemiddelde intelligentie verdient aandacht, mede met de voorgenomen plaatsingsstop op iHub Rijnhove.

regiovisie

In de regiovisie is het plaatsen van jeugdigen met een (spoed)machtiging in de eigen regio een van de uitgangspunten van de transitie JeugdzorgPlus. In het afgelopen half jaar zijn 5 jeugdigen buiten de regio geplaatst. Voor een buiten regionale plaatsing hanteert de PCZW de volgende criteria:

- Ernstige fysieke en/of lichamelijke onveiligheid
- Mensenhandel/ernstige meiden specifieke problematiek
- Met redenen onderbouwd (over)plaatsingsverzoek/geen passende zorg kunnen bieden.

Met name bij de aanmeldingen van jeugdigen met een spoedmachtiging is soms de verwachting dat de PCZW dan toe leidt naar een buiten regionale JeugdzorgPlus aanbieder. Bijvoorbeeld omdat er geen capaciteit voorhanden is of dat de verwijzer van mening is dat de aangemelde jeugdige op dezelfde dag dat de (spoed)machtiging is uitgesproken, geplaatst moet worden. Allereerst: de PCZW hanteert het uitgangspunt dat bij buiten regionale plaatsingen alleen in geval van nood (zie hiervoor beschreven criteria) een jeugdige buiten de regio te plaatsen. In de eerste plaats omdat het uitgangspunt van de transitie JeugdhulpPlus is om zo dicht mogelijk bij het netwerk te plaatsen. Ten tweede door het beroep op buiten regionale plaatsing JeugdzorgPlus aanbieders te beperken tot plaatsingen die echt noodzakelijk zijn. Een derde reden is dat de PCZW voor plaatsingen buiten de regio afhankelijk is van de toestemming van desbetreffende PC. Ten vierde is ook in de overige regio's het aanbod beperkt en is het streven van plaatsingscoördinatoren om capaciteit beschikbaar te houden voor aanmeldingen vanuit de eigen regio.

Met betrekking tot de verwachting dat dezelfde dag waarop de (spoed)machtiging is afgegeven te plaatsen in de JeugdzorgPlus, wordt verwezen naar het plaatsingsprotocol, waarin staat beschreven dat het streven is om bij een spoedmachtiging binnen 24 uur na aanmelding te plaatsen en bij een reguliere plaatsing binnen 24 uur is aangemeld.

Werkende weg krijgt de transitie van de JeugdzorgPlus steeds meer vorm. Opnieuw is in het achterliggende half jaar duidelijk geworden dat de toeleiding naar de JeugdzorgPlus ingewikkelder wordt en steeds meer tijd en aandacht van de PCZW vraagt. Nog los van het feit dat de verklarende analyse en een vastgesteld perspectief vaker niet dan wel aanwezig is bij aanmelding, zorgt het verschil tussen enerzijds de behandelvisie van de JeugdzorgPlus-aanbieder en anderzijds de visie en verantwoordelijkheden van de verwijzer, tot vertraging en kunnen de irritaties oplopen. Binnen deze oplopende spanningen, blijft voor de PCZW bij de toeleiding naar de JeugdzorgPlus, het belang van de jeugdige leidend. Tegelijkertijd leert de ervaring dat de PCZW daarbij de eigen grenzen tijdig aangeeft van belang.

analyse hybride plaatsingen

Op 1 juli 2025 verblijven er in totaal 112 jeugdigen op een hybride (JZ+) groep van iHub of Schakenbosch. Van deze jongeren hebben er op 1 juli 2025 in totaal:

- 97 jeugdigen een reguliere/spoed MGJ (hybride +);
- 2 jeugdigen een voorwaardelijke MGJ (hybride);
- 8 jeugdigen een machtiging uithuisplaatsing (hybride -);
- 5 jeugdigen zonder een machtiging uithuisplaatsing (hybride -);

Mooi om te benoemen is dat op 1 juli 2025 de 2 jeugdigen, die bij Schakenbosch verbleven vanuit een voorheen open plaatsing, beiden zijn uitgestroomd.

cijfermatige analyse van de plaatsingen

In de eerste helft van 2025 zijn er 84 plaatsingen geweest (exclusief overplaatsingen). In 2024 waren dit 78 plaatsingen. Dit is een stijging van 6% in het eerste halfjaar van 2025 t.o.v. de eerste helft in 2024.

In Q2 van 2025 zijn er 44 plaatsingen geweest t.o.v. 40 plaatsingen in Q1 2025, wat neerkomt op een stijging van 10%. In Q2 van 2024 waren er 39 plaatsingen, wat neerkomt op een procentuele stijging van 13 procent in vergelijking met Q2 van dit jaar.

Het gemiddeld aantal plaatsingen over de kwartalen van 2024 is 38 (afrondding 37,5). Over 2023 was het gemiddelde 50 per kwartaal. Momenteel is het gemiddelde aantal plaatsingen in 2025 42 plaatsingen, een stijging dus t.o.v. 2024 en een daling t.o.v.

2023. Interessant is om te volgen wat het aantal plaatsingen de komende 2 kwartalen gaat doen.

In de eerste helft van 2024 was 66% van de plaatsingen (inclusief overplaatsingen) nieuw. In de eerste helft van 2025 betreffen de nieuwe plaatsingen 62% van het geheel aantal plaatsingen. Het aandeel hernieuwde plaatsingen (na onttrekking) zijn in 2025 (29) tot nu toe gestegen t.o.v. 2024 (22), namelijk met 31%. Overplaatsingen kwamen in de eerste helft van 2025 (5) minder voor dan in de eerste helft van 2024 (7), hier is een daling zichtbaar van 29%.

In de verhouding van geplaatste jongens/meiden blijven de meiden de overhand nemen, net als in de laatste helft van 2024. Er is vanaf Q2 2024 een omslag zichtbaar, sindsdien hebben tot nu toe de meiden het grootste aandeel in de plaatsingen.

De verhouding tussen spoed- en reguliere plaatsingen lijkt ook te veranderen. In 2024 betrof het percentage spoedplaatsingen 65%, in 2023 was dit 76%. Tot nu toe is dit aandeel in de eerste helft van 2025 verder gedaald naar 56%. In de eerste helft van 2025 is er 1 buitenkantoortijd plaatsing geweest. Dit komt overeen met de daling die vorig jaar al zichtbaar was, namelijk van 19 in 2023 naar 11 in 2024.

In de eerste helft van 2025 zijn er 5 jongeren buiten de regio geplaatst. Bij 1 jeugdige was dit volledig vanwege capaciteitsgebrek. Bij de andere 4 jeugdigen betrof het een combinatie van inhoudelijke factoren en schaarste van het aanbod binnen de regio.

vergelijking met andere landsdelen

De vergelijking met de andere landsdelen wordt weer gemaakt in de volgende jaarrapportage, daar de halfjaarrapportage van JeugdzorgNederland nog niet is gepubliceerd.